

Dosarul nr. 2ra-1118/23
2-21075350-01-2ra-04082023

Instanța de fond: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud.: A. Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud.: N. Bondarenco, I. Dănăilă, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Jeleva Tatiana, reprezentată de avocatul Todorov Maxim,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Jeleva Tatiana împotriva SRL „Taraclia-Gaz” cu privire la anularea ordinelor, încasarea salariului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Cahul,

a c o n s t a t a t:

La 20 mai 2021, Jeleva Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Taraclia-Gaz” cu privire la anularea ordinelor, încasarea salariului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Jeleva Tatiana a menționat că a participat în calitate de reclamantă pe cauza civilă înaintată de Gradescova Elena împotriva SRL „Taraclia-Gaz” cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Ședințele de judecată pe cauza respectivă au avut loc la 02 februarie 2021, 02 martie 2021 și 16 martie 2021 la Judecătoria Cahul.

Drept urmare, prin ordinul SRL „Taraclia-Gaz” nr. 18-K din 02 februarie 2021, a fost redus timpul de muncă a zilei de 02 februarie cu 2 ore, prin ordinul nr. 21-P din 02 martie 2021, a fost redus timpul de muncă a zilei de 02 martie 2021 cu 2 ore, iar prin ordinul nr. 30-P din 16 martie 2021, a fost redus timpul de muncă a zilei de 16 martie 2021 cu 4 ore.

Reclamanta a reiterat că prin emiterea ordinelor respective, i-a fost diminuat salariul pentru lunile februarie-martie 2021 cu 8 ore.

Reclamanta a reiterat că deoarece participarea sa la ședințele de judecată a rezultat din emiterea ilegală de către Covaliji Fiodor a sancțiunii disciplinare – avertisment, reducerea salariului pentru lunile februarie-martie 2021 cu 8 ore este ilegală.

Jeleva Tatiana a solicitat anularea ordinelor SRL „Taraclia-Gaz” nr. 18-K din 02 februarie 2021, nr. 21-P din 02 martie 2021 și nr. 30-P din 16 martie 2021, încasarea salariului pentru 8 ore de muncă diminuate ilegal din timpul orelor de

muncă, încasarea sumei de 7 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 iunie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Jeleva Tatiana.

S-a anulat ordinul nr. 18-K din 02 februarie 2021, prin care a fost dispus scăderea din orele de muncă al Tatianei Jeleva la data de 02 februarie 2021 a timpului de muncă cu 2 ore.

S-a anulat ordinul nr. 21-P din 02 martie 2021, prin care s-a diminuat timpul de muncă al Tatianei Jeleva cu 2 ore.

S-a anulat ordinul nr. 30-P din 16 martie 2021, prin care s-a diminuat timpul de muncă al Tatianei Jeleva cu 4 ore.

S-a încasat de la SRL „Taraclia-Gaz” în beneficiu lui Tatianei Jeleva salariului pentru 8 ore de muncă diminuate ilegal din timpul de muncă în mărime de 562,44 de lei.

S-a încasat de la SRL „Taraclia-Gaz” în beneficiul statului suma de 150 de lei cu titlu de taxă de stat de la care reclamanta a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Prin decizia din 03 mai 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Taraclia-Gaz”, s-a casat hotărârea din 16 iunie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Jeleva Tatiana.

În motivarea concluziei, instanța de apel a reținut că Jeleva Tatiana a lipsit de la serviciu la data de 02 februarie 2021, începând cu ora 09:00, fiind citată pentru data respectivă la ora 10:30, la Curtea de Apel Cahul, pentru examinarea cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Gradescova Elena și Jeleva Tatiana împotriva „Taraclia Gaz”, intervenienți accesorii Covaliji Feodor, Nicolau Ion, SA „Moldovagaz” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit certificatului eliberat de Curtea de Apel Cahul la 02 februarie 2021, Jeleva Tatiana s-a aflat la Curtea de Apel Cahul în intervalul orelor 11.30 - 12.30.

Potrivit Ordinului nr. 18-K din 02 februarie 2021, SRL „Taraclia-Gaz” a dispus diminuarea timpului de muncă al Tatianei Jeleva cu 4 ore pentru ziua de 02 februarie 2021.

Ulterior, la 16 martie 2021, Jeleva Tatiana, la fel a informat administrația SRL „Taraclia-Gaz” despre faptul că, în după amiaza zilei de 16 martie 2021, va lipsi de la locul de muncă, în legătură cu participarea sa în ședința de judecată, în acest sens anexând citația Curții de Apel Cahul, potrivit căreia Jeleva Tatiana este chemată la 16 martie 2021, la ora 14:30, la Curtea de Apel Cahul, pentru examinarea cauzei civile menționate supra.

Instanța de apel a relevat că angajatorul în temeiul ordinului nr. 30-P din 16 martie 2021, a dispus tabelarea orelor de muncă la data de 16 martie 2021 a timpului de muncă cu 4 ore în privința Tatianei Jeleva.

La speță, instanța de apel a invocat prevederile art. 188 din Codul muncii, potrivit căreia, în timpul îndeplinirii obligațiilor de stat sau obștești, dacă, potrivit

legislației în vigoare, acestea se înlăptuiesc în orele de program, salariaților li se garantează menținerea locului de muncă (a funcției) și a salariului mediu în conformitate cu alin.(2). Salariaților li se menține salariul mediu în cazul îndeplinirii următoarelor obligații de stat sau obștești: a) prezentare, la citare, la organele de urmărire penală, la procuror, la instanța de judecată în calitate de martor, parte vătămată, expert, specialist, traducător, asistent procedural; b) participare ca membri ai echipelor voluntare de pompieri la lichidarea incendiului sau avariei; precum și c) în cazurile îndeplinirii altor obligații de stat sau obștești prevăzute de legislația în vigoare.

La caz, instanța de apel a remarcat că, în temeiul prevederilor legale enunțate supra, lipsa de la serviciu a Tatianeii Jeleva a fost una certă și ordinele contestate doar au constatat acest fapt, iar păstrarea locului de muncă și a salariului, fiind o altă categorie juridică.

Astfel, instanța de apel a specificat că, norma art.188 din Codul muncii, exhaustiv prevede pentru cine și când se păstrează salariul în cazul participării în instanța de judecată în calitate de martor, parte vătămată, expert, specialist, traducător, asistent procedural, or, din probele anexate s-a stabilit, că Jeleva Tatiana a participat la cauzele civile examinate în cadrul Curții de Apel Cahul nu în calitate de martor, parte vătămată, expert, specialist, traducător, asistent procedural, ci în calitate de reclamant, respectiv se impune soluția de respingere a cererii de chemare în judecată.

Instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul instanței de fond potrivit căruia SRL „Taraclia-Gaz” nu era în drept și ilegal a emis ordinele contestate în privința reclamantei, așa cum ultima a lipsit de la serviciu însă în calitate de salariat, și-a asumat obligația prevăzută la art. 9 alin. (2) lit. g1) din Codul muncii, potrivit căruia salariatul este obligat să informeze de îndată angajatorul sau conducătorul nemijlocit despre imposibilitatea de a se prezenta la serviciu și să prezinte, în termen de 5 zile lucrătoare după reluarea activității de muncă, documentele care justifică absența.

Instanța de apel a notat că IMSP „Centrul de Sănătate Taraclia”, la data de 02 martie 2021 a eliberat o adeverință, care confirmă că Jeleva Tatiana, la data de 02 martie 2021, în intervalul de timp 08:30-10:30, s-a aflat, împreună cu copilul, la consultația medicului de familie.

Potrivit ordinului nr. 21-P din 02 martie 2021, SRL „Taraclia-Gaz”, a dispus tabelarea orelor de muncă la data de 02 martie 2021 a timpului de muncă cu 6 ore în privința Tatianeii Jeleva.

Instanța de apel a constatat că Jeleva Tatiana la data de 02 martie 2021 a lipsit de la serviciu, fiind cu copilul la medic, însă această vizită fiind o consultație, care nu a atras după sine acordarea concediului medical și eliberarea ulterioară a certificatului medical, or, un astfel de certificat medical nu a fost prezentat angajatorului, fapt ce nu permite achitarea orelor lipsă de la locul de muncă, lipsa fiind motivată, însă fără plata acestor ore, doar cu păstrarea locului de muncă.

La 28 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Jeleva Tatiana, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, a declarat recurs împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, întemeindu-și soluția pe prevederile art. 188 din Codul muncii.

Recurenta a specificat că este neîntemeiată concluzia instanței de apel cu referire la faptul că lipsa de la serviciu a fost una certă și ordinele doar au constatat acest fapt, iar păstrarea locului de muncă și a salariului, fiind o altă categorie juridică.

La 04 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa SRL „Taraclia-Gaz” pentru notificare copia recursului declarat de către Jeleva Tatiana explicându-i dreptul de a depune referință.

Până la examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție referința nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Cahul a fost pronunțat public la 03 mai 2023.

Decizia motivată din 03 mai 2023 a Curții de Apel Cahul a fost notificată părților la 06 iulie 2023 (f. d. 113).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 28 iulie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de către Jeleva Tatiana, reprezentată de avocatul Todorov Maxim împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Cahul va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de către Jeleva Tatiana, reprezentată de avocatul Todorov Maxim este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433,

completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Jeleva Tatiana, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Jeleva Tatiana, reprezentată de avocatul Todorov Maxim conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Jeleva Tatiana, reprezentată de avocatul Todorov Maxim, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Jeleva Tatiana, reprezentată de avocatul Todorov Maxim împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Cahul. Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni